

**Priatel'ia
Zeme
SPZ**

Adresa:

Haluzice 761
913 07 Bošáca

tel.: 0903 772 323
spz@priatel'iazeme.sk
www.priatel'iazeme.sk/spz

IČO: 35 529 261
DIČ: 2021396069

účet: IBAN: SK49 3100
0000 0043 5005 4701

Vážený pán starosta,
vážený pán primátor,
vážený vedúci investičného odboru,

o výskyte mikroplastov v rôznych častiach sveta, ako aj o ich nebezpečnom vplyve na biosféru pôdy a vôd už existuje veľa dôkazov. Toxikologické testy však priniesli aj dôkazy o negatívnych vplyvoch mikroplastov na ľudské bunky. Najnovšia štúdia preukázala ich existenciu v ľudských žilách, v krvi, v placentе aj v materskom mlieku.

Z uvedeného dôvodu **je nevyhnutné eliminovať také používanie plastov, ktoré tvorbu mikroplastov a ich nekontrolovateľné šírenie do životného prostredia podporuje.**

1) Odmietnite prosím používanie plastových podkladov pri stavbách „workoutových“ ihrísk. Ide napr. o plastovú napodobneninu mulčovacej kôry. Existujú **dva hlavné dôvody**, prečo je ich používanie veľmi škodlivé:

- a)** Nespevnená štruktúra plastovej mulčovacej kôry spôsobuje, že vplyvom poveternostných podmienok a pohybu cvičiacich osôb na tomto povrchu, dochádza veľmi ľahko k uvoľňovaniu makro, respektíve mikročastí plastu. Následne sa tieto plastové makro a mikročastice dostávajú do vzduchu, do okolitej pôdy, respektíve do kanalizácie, do vodných tokov a morí. Týmto cestami sa dostávajú mikroplasty aj do ľudského tela, napr. vdychovaním alebo cez potravinový reťazec.

Obr. 1: Ihrisko s „plastovou mulčovací kôrou“

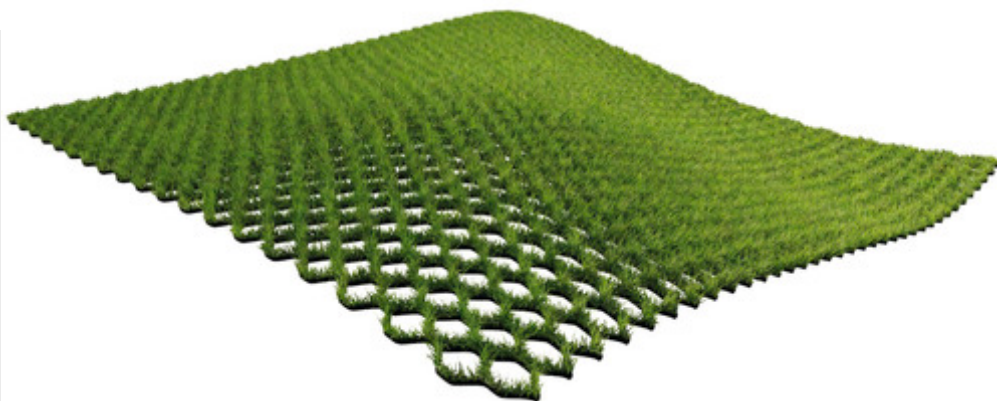
- b)** Použitie plastovej mulčovacej kôry nezabráni prerastaniu burín. Ako je vidieť na obrázku už po roku uloženia začínajú prerastať rastliny. Následné odstraňovanie a oddelenie rastlinného odpadu od plastových kúskov je problematické a ich spoločné zhodnotenie nie je možné.

Obr. 2: Prerastanie buriny rok po uložení „plastovej mulčovacej kôry“

- 2) Odmietnite prosím plastové napodobneniny trávniku,** ktoré sú síce oproti „plastovej mulčovacej kôre“ trvanlivejším riešením, ale aj v ich prípade sa po niekoľkých rokoch, vplyvom mechanického pôsobenia a poveternostnými podmienkami, začnú uvoľňovať – odlamovať plastové častice. Tieto sa splavovaním, vetrom dostávajú do okolitého životného prostredia a môžu predstavovať aj priame ohrozenie zdravia pri ich vdýchnutí napr. pri pádoch pri športových aktivitách.

- 3) Odmietnite prosím tzv. hybridné trávniky**, ktoré sa prezentujú ako „ekologické“, avšak ich používanie môže mať ešte horší vplyv na životné prostredie, ako predchádzajúce varianty. Výrobcovia hybridných trávnikov sľubujú dlhšiu životnosť, 100 % recyklovateľnosť a príjemnejší pocit z prítomnosti aj prírodnej trávy. Ide však o nebezpečnú kombináciu prírodného materiálu s plastovým, kedy sa plastové makro a mikročastice pravdepodobne do okolia uvoľnia už pri prvom kosení prerastenej živej trávy. Aj odstránenie plastových častí tohto trávniku na konci životnosti, ich oddelenie od živej trávy bude veľmi problematické, tak ako bude problematické až nemožné následné spracovanie tohto odpadu recykláciou.

Obr. 3: Plastová matrica hybridného trávniku

V mene ochrany zdravia súčasných i budúcich generácií Vás prosíme, aby ste pri plánovaní a realizácii povrchov športovísk pre deti, ale aj pre dospelých tieto povrchy odmietli použiť.

V prípade ďalších otázok, prosím napíšte nám na e-mail: spz@priateliazeme.sk

Stránky, na ktorých sú popísané škodlivé vplyvy mikroplastov:

- <https://www.odpady-portal.sk/Dokument/106497/mikroplasty-skodia-ludskym-bunkam-naznacuje-studia.aspx>
- <https://dennikn.sk/minuta/3449811/?ref=mpm>
- <https://www.odpady-portal.sk/Dokument/107112/plastov-v-riekach-je-pravdepodobne-viac-ako-sa-odhadovalo-vedci-odhalili-nedostatky-v-monitorovani.aspx>
- https://euractiv.sk/section/obehova-ekonomika/news/zem-je-zamorena-plastami-nestihame-ich-spracovat/?utm_source=traqli&utm_medium=email&utm_campaign=6888&pnespid=W7Eo801L9iUezQTN5J7CG05Tpkwzw7JutF8dR6IJY5fKJFrTX24KTkGMx.28m476SpXSmtMi
- <https://dennikn.sk/3876606/prelomova-studia-mikroplasty-spojili-s-vyssim-rizikom-infarktu-mrtvice-a-predcasnej-smrti/?ref=tit>

- <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0269749123010965>
- <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC9920460/>

S pozdravom

tím Priateľov Zeme - SPZ

Priatelia Zeme – SPZ
Haluzice 761; 913 07 Bošáca
IČO : 3 5 5 2 9 2 6 1